

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

postmottak@kud.de.no

Oslo, 9. januar 2013

Høring om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier – en distribusjonsnøytral pressestøtte

Vi viser til Kulturdepartementets høringsnotat av 22. november 2012, som supplement til departementets opprinnelige høringsutkast av 30. mars 2012 om produksjonstilskudd – en mer plattformnøytral pressestøtte. Vi viser til Dagbladets høringsuttalelse til forskriftsforslaget – datert 25. mai 2012.

Dagbladet støtter fullt ut departementets forslag om å endre forskriften om produksjonstilskudd slik at også løssalgsaviser – på linje med abonnementsaviser – skal kunne motta produksjonstilskudd. På den måten vil pressestøtten ikke bare bli mer *plattformnøytral*, den vil også bli *distribusjonsnøytral*. Vi viser til vår mer inngående begrunnelse for en slik omlegging i den foran nevnte høringsuttalelsen.

I sitt høringsnotat foretar departementet en gjennomgang og analyse av spørsmålet som gir et meget dekkende bilde av den faktiske mediesituasjonen i dag. Dagens regel om at en avis for å motta støtte må selge *"minst halvparten av sitt godkjente netto opplag gjennom abonnement"*, bygger på en forutsetning om at alle løssalgsaviser har en så god økonomi at de ikke har behov for produksjonstilskudd. Departementet beskriver dette presist i sitt høringsnotat: *"Når løssalgsaviser hittil har vært holdt utenfor ordningen, skyldes dette utelukkende at slike publikasjoner hittil ikke har hatt behov for støtte"*. Høringsnotatet beskriver hvordan overgangen fra papir til digitale medier særlig har rammet løssalgsaviser. Abonnementsavisenes opplag har falt med 10 % fra 2003 til 2011, mens de to store løssalgsavisene i samme periode hadde en nedgang i opplag på 43 prosent. Det er derfor riktig – som departementet påpeker – at opplagsutviklingen *"innebærer at en ikke kan se bort fra at også løssalgsaviser vil kunne få behov for støtte"*.

Vi viser til at Kulturdepartementet i høringsnotatet entydig slår fast at dagens ordning utelukkende har vært pragmatisk begrunnet – uten prinsipiell forankring. Vi mener i all beskjedenhet at Dagbladet er et viktig nyhets- og aktualitetsmedium med høy journalistisk kvalitet og ambisjon, og som ofte også setter en nasjonal dagsorden. Vi mener Dagbladet er en verdifull bidragsyter til mediemangfoldet i vårt land. Departementet – og Regjeringen – foretar en viktig prinsipiell avklaring i sitt høringsnotat:

"Departementet legger til grunn at vilkåret om abonnementsandel ikke er begrunnet i prinsipielle forskjeller mellom abonnementsaviser og løssalgsaviser når det gjelder verdi, kvalitet eller samfunnsrolle".

Etter at departementet varslet sitt forslag om en distribusjonsnøytral pressestøtte, er det fra enkelte hold gitt uttrykk for bekymring for at en slik utvidelse kan medføre mindre støtte til de avisene som i dag mottar produksjonstilskudd. Det har ikke Dagbladet noe ønske om. Det er dessuten Stortinget som i sine årlige budsjettvedtak bestemmer den totale rammen for produksjonstilskuddet. Vi vil samtidig påpeke at en slik oppkonstruert motsetning er uten prinsipiell forankring. Departementets forslag vil fjerne en

diskriminerende forskjellsbehandling basert på distribusjonsform. Dagens ordning har aldri latt seg forsvare på prinsipielt grunnlag. Nå kan den heller ikke begrunnes med at den ene kategorien aviser er mer utsatt økonomisk og konkurransemessig enn den andre. Løssalgsviser vil med departementets forslag ikke oppnå noen økonomisk fordel sammenliknet med abonnementsavisene. Men de vil i rettferdighetens navn få støtte på linje med disse avisene dersom alle vilkårene ellers for å oppnå slik støtte er oppfylt.

Det er fra konkurrerende mediehold gitt uttrykk for at en distribusjonsnøytral pressestøtte kan få konsekvenser for det nasjonale nettavismarkedet for gratisdistribuert innhold, og at dette bør utredes før det tas standpunkt til slik likebehandling. Det er vanskelig å se hvordan en slik innvending kan begrunne en trenering av en viktig reform som dette. Departementet har ikke foreslått en omlegging som gir produksjonstilskudd til gratis nettaviser, uansett hvilken distribusjonsform den tilhørende papiravisen baserer seg på. Dagbladet ser ikke behov for å konsekvensutrede spørsmålet om å avvikle en prinsippløs, diskriminerende ordning, og viser til at departementet i alle fall vil måtte foreta en nærmere vurdering av hvordan de nye reglene for produksjonstilskudd skal utformes.

Dagbladet støtter også departementets forslag om å fjerne bestemmelse om at ingen nr. 2-avis skal få støtte for den delen av opplaget som overstiger 60 000. Kriteriene for produksjonstilskudd bør baseres på den bedriftsøkonomiske og konkurransemessige situasjonen for de utsatte avisene, og det er vanskelig å se noen saklig grunn til at deler av opplaget skal komme til fradrag så lenge de øvrige vilkårene en oppfylt.

Avkorting av tilskudd til medier med høy lønnsomhet

I det nye høringsnotatet går departementet bort fra tidligere forslag om å innføre et maksimalt tak for støtte knyttet til en bestemt andel av mottakernes driftskostnader. Vi er enig i at en slik modell kunne svekke mottakernes insentiv til kostnadskontroll. På den annen side vil den alternative modellen departementet nå foreslår – med avkortet støtte til medier med god lønnsomhet – generelt kunne svekke insentivet til lønnsomhetsforbedrende tiltak av frykt for å miste produksjonstilskuddet. Ut fra en samlet vurdering vil Dagbladet likevel støtte departementets forslag. Produksjonstilskuddet har som formål å bidra til å fremme mediemangfoldet ved å gi økonomisk støtte til aviser med en vanskelig økonomi på grunn av strukturelle forhold i annonsemarkedene. Av den grunn vil det være urimelig at aviser med god lønnsomhet og stor kapitaloppbygging mottar produksjonstilskudd. Det vil redusere andelen av tilskuddet som går til aviser som virkelig trenger det, og lett også underminere den politiske aksepten for ordningen. Departementet har etter vår vurdering funnet en hensiktsmessig balanse mellom de kryssende hensyn ved sitt forslag. Avkorting av tilskuddet vil skje overfor medier med en gjennomsnitts driftsmargin på over 10 prosent de siste tre årene – inklusiv utbetalt tilskudd – men slik at første året innenfor ordningen ikke tas med i beregningen. På den måten vil mediene det gjelder i noen grad være skjermet mot at kortvarige eller forbigående svingninger i deres økonomi skal få konsekvenser for produksjonstilskuddet.

Med vennlig hilsen

Dagbladet

John Arne Markussen
Ansvarlig redaktør